Мусієнко В.О.,
к.т.н., доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,
Харківський національний університет радіоелектроніки
Дзівінська А.О.,
студент,
Харківський національний університет радіоелектроніки

ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

У даний час фінансові інновації, зокрема нові фінансові продукти, моделі та інструменти, все більше впливають на економічну діяльність організацій як в Україні, так і за її межами. Розвиток ринкових відносин, активізація грошових ринків потребують впровадження фінансових інновацій [1]. Розрізняють активний і пасивний підходи до управління фінансовими інноваціями та фінансовими активами в цілому. Основним завданням активного управління є динамічне прогнозування розміру можливого прибутку від інвестицій.

Основними характеристиками активного управління є:

– створення відповідного набору цінних паперів, прийнятих до портфеля;

– визначення термінів купівлі або продажу активів.

Зміст портфеля динамічно змінюється з часом. Критерієм його оновлення є міра різниці в очікуваній прибутковості. При його недостатніх значеннях, що виникають внаслідок неправильного розрахунку або зміни кон'юнктури ринку, відбувається часткова або повна заміна вмісту портфеля.

Оперативний розгляд – є основним принципом активного підходу до ведення справи. Це передбачає ретельний моніторинг і швидку купівлю інструментів, які відповідають інвестиційним цілям формування портфеля, і швидке розпорядження активами, які більше не відповідають вимогам.

В основі активного управління лежить постійна ротація, тобто постійний обмін, обертання цінних паперів на фінансовому ринку. При цьому розрізняють наступні підходи.

Найпростішою формою є так зване «нетто-коригування», при якому через тимчасову неефективність ринку два ідентичні цінні папери обмінюються за цінами, які дещо відрізняються від котировок.

Своп – прийом, при якому обмінюються два схожі цінні папери.

Більш складною формою обміну є «галузевий обмін», коли з різних галузей економіки передаються цінні папери, що мають різну дюрацію, дохід тощо.

Дії, засновані на очікуванні ставки дисконту. Інвестор хоче продовжити життя портфеля, коли ставки падають, і скоротити життя портфеля, коли ставки зростають.

Тому активний стиль управління досить трудомісткий і вимагає значних трудових і фінансових витрат:

– проведення незалежного аналізу ринку;

– прогнозування стану ринку та його частин.

– створення власної інформаційної бази.

Пасивне управління базується на уявленні про те, що ринок достатньо ефективний, щоб бути успішним у виборі акцій або розрахунку часу, і передбачає створення добре диверсифікованого портфеля. Пасивні портфелі характеризуються низькою оборотністю, мінімальними накладними витратами та низьким питомим ризиком.

Використання стратегії пасивного управління портфелем базується на наступних умовах.

1. Ринок ефективний. Це означає, що ціни фінансових інструментів відображають всю доступну інформацію і вважаються «справедливими».

2. Усі інвестори мають однакові очікування щодо дохідності та ризику цінних паперів, тому немає необхідності здійснювати з ними операції купівлі-продажу.

Типовий пасивний інвестор будує свій портфель із комбінації безризикових активів і так званого ринкового портфеля. Він не очікує «подолати ринок», а очікує лише справедливого прибутку від свого портфеля – винагороди за ризик, на який він пішов.

Найпростіший підхід до пасивного управління портфелем акцій – це спроба «купити» ринок. Цю стратегію часто називають методом індексного фонду. Індексним фондом облігацій важче керувати, ніж фондом акцій, оскільки склад індексів облігацій змінюється частіше, а багато індексів включають неліквідні облігації [2].

При пасивному управлінні портфелем цінних паперів також використовується метод стримування портфелів. Його суть полягає в інвестуванні в неефективні цінні папери. У цьому випадку відбираються акції з найменшим співвідношенням ціна-прибуток, які дозволяють отримувати дохід від спекулятивних операцій.

Перелік джерел посилання

1. Evans C., van Vuuren G. Investment strategy performance under tracking error constraints. *Investment Management and Financial Innovations* 16, no.1 (March 19, 2019). pp. 239-257. URL: http://dx.doi.org/10.21511/imfi.16(1).2019.19.

2. Moore C.M. Negotiated investment strategy. *National Civic Review* 77, no. 4 (July 1988). pp. 298-314. URL: http://dx.doi.org/10.1002/ncr.4100770403.